

РОЗВИТОК РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ

Просування товарів і послуг забезпечується раціональною організацією логістики. Тому виникає необхідність в оптимізації матеріальних, фінансових, інформаційних потоків. Питанням управління логістикою приділялась увага як українськими, так і зарубіжними вченими і практиками, серед яких можна назвати Шаповал С.С., Станіславик О.В., Шарчук Т.В., Зборовську О.М., Купера М.М., Ламберта Д.М. та інших.

В той же час вітчизняні суб'єкти господарювання недостатньо володіють механізмами логістики. Так, у 2006 році експерти визначали місткість вітчизняного ринку логістичних послуг в розмірі понад 10 млрд дол. США, а частку логістичних витрат – в середньому приблизно 10-12% ВВП країни. Структура українського ринку логістичних послуг була незбалансованою; у той час як транспортні послуги становили приблизно 90% всього обсягу, складські склали 8%, експедиційні – 2%, управління ланцюгами поставок – приблизно 1%. У 2011 р. місткість вітчизняного ринку логістичних послуг була оцінена експертами на суму 15-17 млрд дол. США, що показує приріст на 50-70% за 5 років, а порівняно із минулим 2010 р. – на 10-15% [1; с. 273].

Через низький рівень задоволення потреб в логістичних послугах Україна знаходиться на 66 місці за індексом ефективності логістики у світовому рейтингу Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Ця оцінка включає в себе аналіз ефективності митного оформлення, рівень інфраструктури, можливість відстежувати вантаж тощо. Важливо позначити, що порівняно з 2010 роком Україна піднялась у рейтингу на 36 пунктів [2]. Така зміна загалом свідчить про розвиток галузі і поширення можливостей.

Одним з інноваційних інструментів, який є визнаним у світовій практиці і використовується підприємствами України, є передача внутрішніх функцій на обслуговування іншій компанії, тобто аутсорсинг. За даними компанії «Логістик-Консалт» частка логістичного аутсорсингу у загальній місткості ринку логістичних послуг у 2011 р. складала 12-20 %, а за даними Європейської асоціації логістики – 9-11 % [3; с. 108]. Збільшенню цього сектору послуг сприяв планомірний розвиток галузей – традиційних споживачів логістичних послуг: металургії, автомобілебудування, харчової промисловості, а також сегменту DIY (do it yourself), онлайн-торгівлі.

Широке розповсюдження логістичного аутсорсингу є однією з умов підвищення якості логістики на підприємствах безпосередньо і у країні в цілому. Успішне просування аутсорсингу може забезпечуватись тільки на основі економічного обґрунтування результатів і оцінки впливу на ефективність функціонування власного підприємства. Враховуючи наявність великої кількості логістичних функцій, які можуть бути виконані сторонніми організаціями, відокремлюють такі типи аутсорсингу, як виробничий, аутсорсинг інформаційних технологій і аутсорсинг бізнес-процесів. Однак рішення про передання окремих функцій на аутсорсинг має передувати ретельний аналіз впливу таких змін на різні аспекти діяльності підприємства, серед яких рекомендовано звернути увагу на рівень витрат, контроль ланцюгів поставки, гнучкість і адаптивність виробництва, якість обслуговування клієнтів, розширення чи докорінний перегляд асортименту тощо [4, с. 773].

Щоб прийняти рішення про аутсорсинг, необхідно порівняти власні можливості з можливостями передбачуваного партнера – логістичної компанії. Поріг прийняття рішення можна визначити, наприклад, протиставляючи повні витрати на аутсорсинг повним витратам на внутрішнє логістичне забезпечення. Найчастіше, до послуг сторонніх організацій звертаються задля зниження витрат на логістику у разі, коли остання не є специфічним видом діяльності господарюючого суб'єкта. В той самий час аутсорсинг – інновація на ринку логістики – має сприйматися не тільки як інструмент скорочення витрат, але і як можливість підвищити ефективність організації бізнесу і отримати значні вигоди (не тільки матеріальні) у довгостроковій перспективі.

Отже, як опрацювання доцільності звернення до аутсорсингових компаній, так і оцінка впливу практики аутсорсингу на результативність роботи підприємства є важливим аспектом його діяльності, тому що саме завдяки такому інноваційному інструменту як логістичний аутсорсинг можна домогтись підвищення ефективності роботи суб'єктів господарювання зокрема, а також підштовхнути розвиток ринку логістичних послуг в цілому.

1. Шаповал С.С., Леженко В.О. Перспективи розвитку логістичного аутсорсингу в Україні // Праці Одеського політехнічного університету. – 2011. – № 1 (35). – С. 273-278.

2. Connecting to Compete 2012: Trade Logistics in the Global Economy / The International Bank for Reconstruction and Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://siteresources.worldbank.org/TRADE/Resources/239070-1336654966193/LPL_2012_final.pdf.

3. Станіславик О.В., Коваленко О.М. Сучасні аспекти розвитку логістичного аутсорсингу в Україні // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2012. – № 1 – С. 107-114.

4. Шарчук Т.В. Логістичний аутсорсинг – шлях до оптимізації управління бізнес-процесами підприємства // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 633. – С. 772-780.

Хобта, В.М. Розвиток ринку логістичних послуг на основі активізації використання аутсорсингу [Текст] / В.М. Хобта, А.І. Кондрашова // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. / Відп. за вип. Ю.М. Гладенко. - Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2013. - С. 285-286.